

Zienswijze indienen

Kies een bestemmingsplan:	TAM-omgevingsplan 110kV-kabelverbinding Vierverlaten-Meerstad
Voornamen:	Henriëtte
Achternaam:	Wiechers
Straatnaam:	Helwerd
Huisnummer:	3
Postcode:	9746CW
Woonplaats:	Groningen
E-mailadres:	wiechers.he@gmail.com
Vervolgcorrespondentie:	per e-mail
Zienswijze	<p>Geachte heer/mevrouw, raadsleden van de gemeente Groningen,</p> <p>Middels deze weg wil ik graag een zienswijze indienen op de omgevingsplanwijziging TAM-omgevingsplan 110kV-kabelverbinding Vierverlaten-Meerstad.</p> <p>Deze zienswijze wordt mede ingediend namens:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Martijn Straatman en Marianne Tillema, wonende aan de Helwerd 1 2. Astrid en Inge Dekker, wonende aan de Helwerd 2 3. Raymond Tel, wonende aan de Helwerd 3 4. Wouter Zijda en Karin Soppe, wonende aan de Helwerd 4 5. Catrinus van der Meer en Simone Vendrig, wonende aan de Helwerd 5 6. Niels Kloen en Stieneke van Dijken, wonende aan de Helwerd 6 7. Michel Gort en Marieke Knul, wonende aan de Helwerd 7 8. Willem Jan Borghardt en Jolijn Heikens, wonende aan de Helwerd 10 9. Richard Hopman en Linda Hendriks, wonende aan de Helwerd 12 10. Linda Sikkema, wonende aan de Helwerd 14 11. Jan-Taeke en Petra Schuilenga, wonende aan de Helwerd 18 12. Ilze Nieuwendam, wonende aan de Helwerd 19 13. Henk Middel en Vanessa Zuil, wonende aan de Helwerd 20 14. John en Mirjam Veenstra, wonende aan de Helwerd 22 15. Anne-Jan Dijkhuis en Karin Boelema, wonende aan de Helwerd 23 16. Evert-Jan Luchies en Guusje Snip, wonende aan de Helwerd 24 17. Hayco en Dineke, wonende aan de Helwerd 25 18. Rene en Marloes van der Laan, wonende aan de Helwerd 27 19. Jean-Pierre en Anita Sibeijn, wonende aan de Helwerd 28 20. John Bosgraaf en Anita Koster, wonende aan de Helwerd 29 21. Peter Smit en Ineke Ottens, wonende aan de Helwerd 30 22. Evelyn Peterson en René, wonende aan de Helwerd 31 23. Peter en Jeanet de Groot, wonende aan de Helwerd 32 24. Mario en Anja, wonende aan de Helwerd 34 25. Jelger Haanstra en Leonie Smit, wonende aan de Helwerd 35 26. Noel Abdel Nour en Salwa Mardo, wonende aan de Helwerd 36 27. Henk Wilkens en Anneke Ritsema, wonende aan de Bunderriet 23 28. Dave en Calista Wagenveld, wonende aan de Bunderriet 25 29. Pascal Schothorst en Marrit de Groot, wonende aan de Bunderriet 28 30. Geert en Sandra, wonende aan de Bunderriet 31 31. Tom en Roos, wonende aan de Bunderriet 33 32. Kees van der Zwaard en Marielle Reneman, wonende aan de Bunderriet 34 33. Brigitte van der Feen, wonende aan de Bunderriet 35

34. Patrick en Seni Oosting, wonende aan de Bunderriet 36
35. Jeannet Buursma en Sietzo Postema, wonende aan de Bunderriet 37
36. Peter Renkema, wonende aan de Bunderriet 38
37. Pieter Nanninga en Anna Woldring, wonende aan de Bunderriet 39
38. Martine Bakker en Alrik Lubbers, wonende aan de Bunderriet 40
39. Leon Ali en Wilma Zijlema, wonende aan de Bunderriet 43
40. John en Ingrid Rossen wonende aan de Bunderriet 44
41. J. Katerberg en V. van der Zee, wonende aan de Bunderriet 45
42. Christa Visser en Martin van der Kevie, wonende aan de Bunderriet 46
43. Paul van Hee en Ciska Eringa, wonende aan de Bunderriet 47
44. Ellen van Heijst en Wilfred Reneman, wonende aan de Bunderriet 48

De ligging van het tracé ten opzichte van de woningen brengt gezondheidsrisico's met zich mee

Mijn zienswijze ziet toe op de ligging van het tracé ten opzichte van de woningen aan de noordzijde van de wijk Reitdiep. Ter verduidelijking wordt een afbeelding bijgevoegd van Google Maps waaruit volgt dat het tracé op minimale afstand van de woningen gelegen aan de noordzijde van de Helwerd wordt geplaatst. Zo is de afstand tot het perceel en de kabelverbindingen aan de noordzijde slechts 26,82 meter. Tennet heeft tijdens de informatiebijeenkomst aangegeven dat ten aanzien van de 0,4 microtesla contour bij een ondergrondse 110 kV kabel niet verder dan 13 meter rijkt vanuit het hart van de kabel. Dat betekent dat in hun ogen met een afstand van 25 meter ruim voldaan wordt aan de gezondheidseisen inzake magneetcontouren.

Uit studies valt te herleiden dat ook een verhoogde kans op kinderleukemie aanwezig is bij een continue blootstelling aan een straling van 0,2 microtesla, de vraag rijst dan ook of de 0,4 microtesla contour van Tennet een juist uitgangspunt is. Ook het RIVM spreekt over gezondheidsrisico's bij een blootstelling van 0,3 microtesla. Zo wordt aangegeven: Concrete schatting van extra gevallen bij > 0,3–0,4 microtesla: Kinderen die wonen op locaties met een magneetveld > 0,3–0,4 μ T lopen een groter risico op leukemie met maximaal 3 extra gevallen per 100.000 per jaar.

Het is mogelijk om het tracé op grotere afstand tot de woningen te leggen. Voor ons als bewoners is het onbegrijpelijk dat het tracé op zo'n korte afstand van de woningen wordt gesitueerd, terwijl er aantoonbaar voldoende ruimte beschikbaar is om de kabelverbinding op grotere afstand te realiseren, zonder dat dit tot hinder voor andere bewoners leidt. De enkele overige woningen aan de Zijlvestervweg ligt immers op meer dan 400 meter afstand. Wij zijn dan ook van mening dat bij de gekozen tracéligging geen zorgvuldige en gemotiveerde belangenafweging heeft plaatsgevonden, terwijl er duidelijk minder belastende alternatieven beschikbaar zijn voor de bewoners aan de Helwerd en de andere inwoners aan de noordzijde van het Reitdiep, waaronder Solwerd en de Bunderriet.

Nu het mogelijk is (de ruimte is beschikbaar) om het tracé te verleggen met een grotere afstand tot de woningen verzoek ik de gemeente Groningen om te motiveren waarom hier niet voor wordt gekozen. Indien dit enkel gaat om een kostenbesparing dan vraag ik me af hoe dit zich verhoudt tot het standpunt van de gemeente waaruit volgt dat zij streeft naar een gezond Groningen en het voorzorgsbeginsel uit de Omgevingswet.

Voorzorgsbeginsel verplicht het bevoegd gezag een voorzorgsgerichte afweging te maken

Op grond van de Omgevingswet en de daaruit voortvloeiende algemene beginselen van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, is het bevoegd gezag verplicht om bij onzekerheden over mogelijke gezondheidsschade een

voorzorgsgerichte afweging te maken met als doel het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving. Zoals opgenomen in de memorie van toelichting geldt dat bij wetenschappelijke onzekerheid over mogelijke gezondheidsschade een overheid moet kiezen voor maatregelen die risico's beperken, zolang dit redelijkerwijs uitvoerbaar is.

Nu wetenschappelijk onderzoek aantoont dat er een verhoogd gezondheidsrisico is met name voor kinderen bij langdurige blootstelling bij een magneetveldsterkte van 0,2 microtesla en het RIVM ook spreekt over gezondheidsrisico's bij langdurige blootstelling bij een magneetveldsterkte van 0,3 microtesla wordt de 'veilige' afstand van 25 meter die Tennet hanteert in twijfel getrokken en omdat het tracé in dit ontwerp onnodig dicht langs woningen is geprojecteerd, terwijl er aantoonbaar voldoende alternatieve ruimte beschikbaar is, is het redelijk en passend om volgens het voorzorgsbeginsel, het tracé verder van woningen af te leggen om mogelijke gezondheidsrisico's te minimaliseren.

Het nemen van gezondheidsrisico's voor kinderen past niet in het gemeentelijk gezondheidsbeleid 'Gezond Leven in 050'

De gemeente Groningen heeft in haar gezondheidsbeleid 'Gezond Leven in 050' en de Healthy Ageing Visie de ambitie uitgesproken om te werken aan gezonde jaren voor iedereen. Dit beleid richt zich op vier uitdagingen:

- gezonde basis
- gezonde leefomgeving
- gezond gedrag
- gezonde geest

Daarnaast zijn zes kernwaarden benoemd die bijdragen aan een sociale en fysieke gezonde leefomgeving: Actief Burgerschap, Bereikbaar Groen, Actief Ontspannen, Gezond Verplaatsen, Gezond Bouwen en Gezonde Voeding, aangevuld met Veiligheid vanaf 2023.

De kernwaarden Gezond Bouwen, Veiligheid en Gezonde leefomgeving vragen om:

- Het minimaliseren van gezondheidsrisico's, ook waar deze niet wettelijk verplicht zijn maar wetenschappelijk relevant;
- Het toepassen van het voorzorgsbeginsel bij onomkeerbare ingrepen zoals hoogspanningsinfrastructuur.

Het realiseren van een tracé op maximale afstand van woningen sluit direct aan bij deze beleidsambities, namelijk het voorkomen van onnodige gezondheidsrisico's voor zowel kinderen als volwassenen.

Ons verzoek aan de gemeente Groningen

Niet in te stemmen met het ontwerp wijziging TAM-Omgevingsplan 110kV-kabelverbinding Vierverlaten-Meerstad zoals deze nu voorligt, maar bij instemming alternatieve tracévarianten, die meer afstand creëren tot de woningen, alsnog volwaardig te betrekken in de besluitvorming, waarbij bewoners tevens inzicht krijgen in de metingen van Tennet rondom de vaststelling van de afstanden in relatie tot magneetveldsterkte.

Indien de gemeente ons verzoek niet honoreert dan verzoeken wij de gemeente te motiveren waarom, ondanks epidemiologisch bewijs, het voorzorgsbeginsel en gemeentelijk gezondheidsbeleid, niet voor een minder belastende en veiliger tracéligging wordt gekozen.

Met vriendelijke groet,

Henriëtte Wiechers

Wilt u bijlagen meesturen, klik dan per bijlage op de knop 'Toevoegen' en kies het document dat u mee wilt sturen:

Helwerd kabeltrace afstand perceel en woning.pdf, Zienswijze op kabeltracé namens bewoners Helwerd en Bunderriet .pdf

---

Datum zienswijze:

19-01-2026
